Զ. ՏԱՐԻ 1706 ՊԻՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 12 ՀՈԴԻ 4382 — Հ. Տ. 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1889 — Ն. Տ. 3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1889 — ՀԻՃՐ. 7 ՍԵՖԹԷՐ 1307 ՀԻՆԳ ՇԱՐԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՐ ԱՐ ԵՒ ԻՐԵՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԻՏԻ Է ՈՒՂԼԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

آره‌ورا اداره‌سی غزته‌سی

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գնհատի արձարտ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Երեքամսեայ » »	40
Գառաւտայ » Տարեկան »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան գրուիր	56
» » վեցամսեայ »	28

Դարձ գրկատած յղագրոց համար Տնօրէնութեան վրայ կ
Ծանրագրութեանս գրկատած նամակ կամ դրութիւն ևս չպատկ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

Ցորչափ Միլան Թագաւորն և Նատալի Թագուհին այր և կին էին, ի Պելկրատ միեւնոյն ժամանակ գտնուելէ խոյս կուտային, և մին սերպական հողին վրայ բնակած պահուն, միւսն օտար երկիր ուղեւորելու պէտքը կը զգար յաճախ։ Ամուսնալուծումէն վճռեցան, յայտնի է ի՛նչ կերպիւ, և հապա Նատալի Թագուհին Պելկրատ վերադառնալու դիտաւորութիւն կը յայտնէ, ահա՛ Միլան Թագաւորն եւս պատրաստութիւն կը կատարէ ինք ալ Պելկրատ վերադառնալու։ Սերպիոյ Նախարդ Թագաւորը կը հրաւիրէ Թէ իւր նախկին կնոջ Թոյլ պիտի չտայ Պելկրատ բնակիլ առանց իւր ներկայութեան։ Սերպը կը պատասխանեն Թէ այս ներկայութեան անհրաժեշտ պէտք մը չկայ, քանի որ ինք այլեւս Նատալի Թագուհւոյն ամուսինը չէ, և քանի որ Սերպիոյ Թագաւորն այլ եւս ինք չէ։ Բայց սերպ քաղաքականութիւնը սերպիական ամուսնալուծումէն ո՛չ նուազ զարմանալի է։

Միլան Թագաւոր հրաժարած և Թագն իւր որդւոյն յանձնած է։ երիտ Խնամակալները ալ կարգած է, և ի վերջոյ այսր ամենայնի, չի Թերանար երկիրն ինք կառավարելու, երբ հարկ դատէ։ Երբ Սերպիոյ արտաքին կամ ներքին քաղաքականութեան մէջ բան մը անհաճոյ Թուի իրեն, կը փութայ խրատներ տալ Խնամակալներուն, որք կ՛անսան իւր խորհրդոյ, մի և նոյն ժամանակ ապահովիչ հաւատիք տալով ի Փեթերպուրկ։ Սերպիոյ Խնամակալներն եւս զարմանալի են։

Բայց Նատալի Թագուհին, իւր վերադարձէն ի Պելկրատ ի վեր ժամանակ առկախ Թուել չէաոյ, հաստատ մտադրութիւն արտայայտեց Պելկրատ վերադառնալու, իբր մայր-Թագուհի իւր անժխտելի իրաւանց վրայ պնդելով։ Ռուսիոյ վեհապետը, կառավարութիւնն և ժողովուրդն ակներեւ համակրանք կը տածէին առ նախորդ Թագուհին։ Սերպ Խնամակալք ուզեցին ո՛չ նախորդ Թագաւորին ո՛չ նախորդ Թագուհւոյն հետ գէշ մարդ լինել։ Թղթ տուին որ Նատալի վերադառնայ, բայց պաշտօնական ընդունելութիւն չըրին։ Իրաւ է որ մայր-Թագուհին այդպիսի ընդունելութեանց պէտք չունեցաւ, ա՛ինչպէ խանդավառ համակրանօք ողջունեցաւ իւր գալուստ Պելկրատի ժողովրդեան չորս-հինգերորդ մասին կողմէ։ Միլան Ա. իւր նախկին կնոջ ժամանման յաջորդ օրը Պելկրատ պիտի մտներ։ և աշխարհ հետաքրքրաշարժ տեսարան մը աւելի պիտի ունենար։ — երկու անհաչտ ամուսինները քով քովի։ Բայց Միլան Ա. մինչեւ ցարդ խոհեմութիւն չի համարեր իւր նախկին կնոջ հետեւէն երթալ, անշուշտ նոր անակնկալներ վրդովեցնելով մեզ։

* * *

Հօր և մօր այս վէճերուն մէջ, ի՞նչ կ՛ընէ երիտասարդ պատանի Թագաւորը։ Կը պատմուի Թէ Թագաւորը օրն յանձն չէ առներ Թագը գլուխը դնել մինչեւ որ խնամակալք խոստացեր և երդում ըրեր են իրեն վերադարձնելու իւր սիրելի մայրին։ Յայնմ հետէ այս անփորձ Թագաւոր բաւական փորձառութիւն ստացած պէտք է լինի՝ փորձով հմտացած Թէ քաղաքագէտք միշտ չեն բռներ իրենց խոստումները։ Բայց վերջապես ահա տեսաւ իւր մայրն, և սերպ ժողովուրդը կը խորհի Թէ ի՛նչ պէտք է ընել իւր հօր։ Այս օրերս նոր Ազգաբնչնայի մ՛ընտրութիւնը կատարեցաւ։ Արմատականք ստուար մեծամասնութիւն չհաներցան, և Արմատականք ազդեկ չեն նախորդ Թագաւորին հետ։ Բարեւորականներն ձեռնարկութեանց խօսքեր կը պարտին, և առ նուազն սա բանն ապահոված կը Թուի Թէ Արմատականք պիտի պահպանին Սբուփչինային մէջ որ Քարեւորականներ իշխանք, Ձեռնակորայի իշխանին փեսան և անուղղակի ժառանգ սերպ գահուն, որ վտարեալ կը մնայ, Սերպիա կարենայ վերադառնալ։ Այս կողմէ եւս անակնկալներ կրնան ծագիլ, որք Թէեւ ինքնին մեծ կարեւորութիւն չունին, բայց յայտնի է Թէ Ազատիոյ կառավարութիւն այժմեան Օպրենովիչեան արքայական գերդաստանին պահպանումն հարկ անհրաժեշտ կը համարի, մինչ հակառակորդ կուսակցութիւնն, ինչպէս և Ռուսիա, աւելի համակիր կ՛երեւին Քարեւորականներուն։ Բայց հարկ չկայ դուշակութիւններ ընելու։ Կատարուած իրողութիւնք ինքնին բաւական չհամագրիւռ են՝ առանց քննութեան առնելու կատարելի իրողութիւնները։

ՍԼԱՒԱԿԱՆ ՅՈՑՑ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

Անցեալ չորեքշաբթի Դալմատիոյ Մարքարքաք քաղաքին մէջ պիտի կատարուէր յիշատակարանի մը բացումն, ի պատիւ նշանաւոր խրուամբ բանաստեղծ Փասիէ-Միոդիէի։ Վերջինն պահուն հանդէսն արգիլուեցաւ, որովհետեւ յիշատակարանին պատասխանատուները պատրաստ էին վտանգին վրայ միացեալ կ՛երեւէին զինանշանք խրուամբիոյ, Դալմատիոյ եւ Սլաւոնիոյ, որք երբեմն մէկ և երբեակ թագաւորութիւն կը կազմէին։ Զինանշանաց այս միացում, տեղային իշխանութեանց կարծեօք, համապատասխան ցոյց մ՛էր։

Խնդիրը ներկայացուեցաւ Աւստրիոյ ներքին գործոց նախարարութեան, որ ծանոյց Թէ երից պատ Թագաւորութեանց դինանշանք միեւնոյն պատասխանատուի վրայ միացեալ և ի մի ձուլեալ պէտք չէ ներկայացուին, այլ զատ զատ գրուին, և բաց ասի՝ պատասխանատուները իրենց հետ, որոնց իր բացակայութեան ժամանակ ոստիկանութիւնը փակել էր իր տունը, և մի քանի չաթթ քաղցած է Թողել, այնպէս որ կատուները սովից սատկել էին։ Ֆրանսիական մամուլի հետ անձնաւոր մարդը, երբէք չի մտածեր, որ քաղաքակիրթ երկրի լրագրութիւնը կարող էր այդ տեսակ պահպանութիւնը հատնել։

Պարիզի ամենօրեայ մամուլը հետաքրքրուած է մի միայն Ֆրանսիայով եւ չատ հազուագիւտ են Պարիզի Թերթերի սիւնակներուն մէջ, բայց ընդհանուր քաղաքական յօդուածներից, օտար երկիրների կամ ազգերի մասին որ եւ է լուրջ, հետաքրքիր յօդուածներ։ Այդ բանական չէ հասատատ աղբիւրից կարող եմ ձեզ հաղորդել, որ Պարիզի մամուլը, նոյն իսկ Ֆէֆ լըբերալ՝ը, այն ատեհան ընկել է բարոյապէս, որ կաշառակերութիւնը, վարձկան ոգին մի սովորական բան է դարձել այդ մամուլի համար։ Պարիզի մամուլը ամենամեծ արհամարհանքով կ՛վերաբերուի դէպի օտար փոքր ազգութիւնները։ Թող մի յոյն, մի սերբիացի, մի ուրիշ փորձեն իրանց հայրենիքի մասին մի յօդուած տալ Պարիզի ամենայարգելի եւ ամենայայտնի լրագրին անգամ,—և այդ փոքրիկ ազգերի ներկայացուցիչները կը համոզուին որ Ֆրանսիացին այնքան խղճալուտ եւ մարդասէր չէ ամենեւին, որքան ընդհանրապէս կարծուած են։ Յայնիոյ, սերբիացուց, մլուսից Պարիզի Թերթերի խմբագրութիւնը անմիջապէս ֆող կը պահանջի նրանց հայրենիքի մասին մի որ եւ է յօդուած տպագրելու համար։

Կամ պէտք է փող վճարել, կամ պէտք է անձնական կապեր ունենալ լրագրի խմբագրութեան հետ, այս կամ այն յօդուածի մէջ անցկացնել տալու համար։

Պարիզի մամուլը չատ է սիրում ֆէօ-բաններ։ Իսր կերպով ուսումնասիրել հարցեր, բարեխիղճ, լուրջ եւ մանրակրկիտ կերպով մշակված յօդուածներով լցնել սիւնակները,—դա Պարիզի մամուլի գործը չէ։ Ցուցադնդիսի ամբողջ տեւողութեան ժամանակ Պարիզի ամբողջ մամուլը ապագրում էր միմիայն կղմուտր, անկապ, անբովանդակ, անգոյն յօդուածներ, ցուցադնդիսի ժամանակ եղած բաղմաթիւ եւ հետաքրքիր հոնգրկութիւնների մեծ մասին հազիւ հազ էր նուիրում օրական մի քանի տող, չատ անգամ սկսելով յօդուածը եւ մոռանալով նրա չարունակութիւնը հետեւեալ համարներում տպագրելու. իսկ հէնց որ մի խայտառակութիւն, մի գայթակղութիւն կը պատահի,—անմիջապէս Պարիզի բոլոր լրագրները ամբողջ սիւնակներ կը լցնեն պատահած գայթակղութեան ամենամանրամասն եւ բարեխիղճ նկարագրութեամբ։

Պարիզի մամուլը նպատակն է միայն րօպէական կերպով հետաքրքրել ընթերցողին, իսկ ինչ հետեւանք կարող է ունենալ այս կամ այն յօդուածը,—այդ փոյթ չէ լրագրին, այդ մասին խմբագրութիւնը սովորութիւն չունի հոգալու։

«Կեան» անուանված թնդանօթների Պարիզի հաչակաւոր գործարանը, որը նոյնքան յայտնի է Ֆրանսիայում, որքան Կրուպի գործարանը յայտնի է Գերմանիայում, հիմնված լինելով բաժանորդական ընկերութեան վրա և կառավարվելով տեղութեան ներկայացուցչի, մի ուսումնական գնդ ապահի ձեռքով, բաժանորդներին բաւական չահ չը բերելով՝ յանկարծ փակվելու վտանգի մէջ է գտնվում։ Փոխանակ հարցը լուրջ կերպով ուսումնասիրելու, կառավարութիւնից պահանջելու, որ նա խղճմտանք քննութիւն անի գործի մասին, յանձնաժողով նշանակի հարցը քննելու համար,—Պարիզի ամբողջ մամուլը իրր Թէ ազգասիրական տեսակէտից գրված, սկսում է գործարանի վարման մասին ահագին ամսագիրներ բաժգրացնել, հաւատացնելով, որ գործարանի բաժնետէրերը մեծ մասամբ գերմանական հրէաներ լինելով, դիտմամբ են ուզում փակել տալ գործարանը, իշխան Բիսմարկին հաճելի լինելու համար և այլն, և այլն։ Եւ այդ բաւական չէ. գործարանի ուսումնական կառավարիչ գնդապետը յանգնում է տպագրել Պարիզի բոլոր լրագրներում մի սպառնալի նամակ, որը ուրախութեամբ ընդունում են ամենօրեայ Թերթերը, չը մտածելով որքան վտանգաւոր հետեւանքներ կարող է առաջացնել այդ տեսակ անպատկ նամակ։ Գնդապետը յայտնում է, որ եթէ գործարանը փակվի, գործարանի 800 բանուորները, որոնք իրանց աշխատանքով իրանց և իրանց ընտանիքն են պահում, անգործ և հացի կարօտ կը մնան,—և աւելացնում է հետեւեալ սպառնալիքը. «Ես երաշխաւոր չեմ, որ այդ 800 զայրացած և հացի կարօտ բանուորները մի գեղեցիկ առաւօտ խմբովին չը վերկենան ու չը գնան ձեր ցուցադնդիսը՝ այդ ցուցադնդիսի բոլոր չինութիւնները մի ա՛ներմում քար ու քանդ անելու համար։»

Ահռելատահնդիսին առաջիկայ տարիներ երկրներուն տուած միջանկներուն երկար ցուցակին։ Ի մի բան, չատ փայլուն հանդէս մ՛եղաւ այս միջազգային նախաձեռնութիւնն, որ մեծ պատիւ կը բերէր Ֆրանսայի, և Հանրապետութեան ընտրական յաղթանակէն ետքն, անոր ընկերական յաղթանակը կը պսակէր փառաւորապէս։

—Փարիզի հոկտ. 1 Թուով հետագիր մը կը ծանուցանէ Թէ այս երեքշաբթի Արուեստահանդէսին այցելոցաց բազմութիւնն 307,000 հոգւոյ պատկառելի Թուոյն հասած է։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ց'ԱՐԵՒ. ԲՈՒՄԵԼԻ

Փիլիպէէ կը գրուի առ Մօն. ՕչէաՌու, սեպտ. 30 Թուով, Թէ պահեստից զինուորագրութիւնը կը չարունակէ։ Չինուորական իշխանութիւնն ամենայն փութաջանութեամբ կը զինուորագրէ ա՛յ միայն բնիկներն այլ և Օսմանցիները, նոյն իսկ օտարազգիները։ Չինուորագրութեան յանձնաժողովոյն անդամ հազարապետ Փէչվ խօսք մտիկ չըներ, և հիւպատոսաց իրենց բոլոր ժամանակը կը վատնեն՝ աշխատելով զօրանոցներէն արձակել տալ իրենց տղայիցները զոր հազարապետ Փէչվ Պուկրը կը համարի։ Ա.յսպէս սխալմամբ զինուոր գրուածներուն մէջ կան Իտալացիներ, Ֆրանսացիներ, Հելլէնները, Օսմանցիները, նոյն իսկ Աւստրիացիները (հպատակութեամբ, եթէ ոչ ցեղով)։ Հազիւ տարիէ մը հետէ կ՛ պըսէ Փիլիպէ եկած տանի չափ օսմանեան հպատակներ պուկրը նկատելով բռնի զինուոր գրուեր են, Իբր 400 անձինք Ռոտոփի կիրճերը մնձելով խոյս տուած են զինուորութենէ, և ի Թիւս նոցա կան 200 Մահմետականք։ Թուրքերի Աչմէտ աղա հիւրընկալեր է զանոնք։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Գործէ սկսաւ Գերմանա-Աֆրիկեան Դեղատոմն անուամբ նոր և զօրաւոր հաստատութիւն մը, որուն նպատակն է դիւրացնել յարաբերութիւնները ընդ ամէն Գերմանիոյ և ծայրագոյն Արեւելից։ Գլխաւոր կեդրոնն է ի Շանկայ, Զինաստան։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1889

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

Ցորչափ Միլան Թագաւորն և Նատալի Թագուհին այր և կին էին, ի Պելկրատ միեւնոյն ժամանակ գտնուելէ խոյս կուտային, և մին սերպական հողին վրայ բնակած պահուն, միւսն օտար երկիր ուղեւորելու պէտքը կը զգար յաճախ։ Ամուսնալուծումէն վճռեցան, յայտնի է ի՛նչ կերպիւ, և հապա Նատալի Թագուհին Պելկրատ վերադառնալու դիտաւորութիւն կը յայտնէ, ահա՛ Միլան Թագաւորն եւս պատրաստութիւն կը կատարէ ինք ալ Պելկրատ վերադառնալու։ Սերպիոյ Նախարդ Թագաւորը կը հրաւիրէ Թէ իւր նախկին կնոջ Թոյլ պիտի չտայ Պելկրատ բնակիլ առանց իւր ներկայութեան։ Սերպը կը պատասխանեն Թէ այս ներկայութեան անհրաժեշտ պէտք մը չկայ, քանի որ ինք այլեւս Նատալի Թագուհւոյն ամուսինը չէ, և քանի որ Սերպիոյ Թագաւորն այլ եւս ինք չէ։ Բայց սերպ քաղաքականութիւնը սերպիական ամուսնալուծումէն ո՛չ նուազ զարմանալի է։

Միլան Թագաւոր հրաժարած և Թագն իւր որդւոյն յանձնած է։ երիտ Խնամակալները ալ կարգած է, և ի վերջոյ այսր ամենայնի, չի Թերանար երկիրն ինք կառավարելու, երբ հարկ դատէ։ Երբ Սերպիոյ արտաքին կամ ներքին քաղաքականութեան մէջ բան մը անհաճոյ Թուի իրեն, կը փութայ խրատներ տալ Խնամակալներուն, որք կ՛անսան իւր խորհրդոյ, մի և նոյն ժամանակ ապահովիչ հաւատիք տալով ի Փեթերպուրկ։ Սերպիոյ Խնամակալներն եւս զարմանալի են։

Բայց Նատալի Թագուհին, իւր վերադարձէն ի Պելկրատ ի վեր ժամանակ առկախ Թուել չէաոյ, հաստատ մտադրութիւն արտայայտեց Պելկրատ վերադառնալու, իբր մայր-Թագուհի իւր անժխտելի իրաւանց վրայ պնդելով։ Ռուսիոյ վեհապետը, կառավարութիւնն և ժողովուրդն ակներեւ համակրանք կը տածէին առ նախորդ Թագուհին։ Սերպ Խնամակալք ուզեցին ո՛չ նախորդ Թագաւորին ո՛չ նախորդ Թագուհւոյն հետ գէշ մարդ լինել։ Թղթ տուին որ Նատալի վերադառնայ, բայց պաշտօնական ընդունելութիւն չըրին։ Իրաւ է որ մայր-Թագուհին այդպիսի ընդունելութեանց պէտք չունեցաւ, ա՛ինչպէ խանդավառ համակրանօք ողջունեցաւ իւր գալուստ Պելկրատի ժողովրդեան չորս-հինգերորդ մասին կողմէ։ Միլան Ա. իւր նախկին կնոջ ժամանման յաջորդ օրը Պելկրատ պիտի մտներ։ և աշխարհ հետաքրքրաշարժ տեսարան մը աւելի պիտի ունենար։ — երկու անհաչտ ամուսինները քով քովի։ Բայց Միլան Ա. մինչեւ ցարդ խոհեմութիւն չի համարեր իւր նախկին կնոջ հետեւէն երթալ, անշուշտ նոր անակնկալներ վրդովեցնելով մեզ։

* * *

Հօր և մօր այս վէճերուն մէջ, ի՞նչ կ՛ընէ երիտասարդ պատանի Թագաւորը։ Կը պատմուի Թէ Թագաւորը օրն յանձն չէ առներ Թագը գլուխը դնել մինչեւ որ խնամակալք խոստացեր և երդում ըրեր են իրեն վերադարձնելու իւր սիրելի մայրին։ Յայնմ հետէ այս անփորձ Թագաւոր բաւական փորձառութիւն ստացած պէտք է լինի՝ փորձով համոզուած Թէ քաղաքագէտք միշտ չեն բռներ իրենց խոստումները։ Բայց վերջապես ահա տեսաւ իւր մայրն, և սերպ ժողովուրդը կը խորհի Թէ ի՛նչ պէտք է ընել իւր հօր։ Այս օրերս նոր Ազգաբնչնայի մ՛ընտրութիւնը կատարեցաւ։ Արմատականք ստուար մեծամասնութիւն չհաներցան, և Արմատականք ազդեկ չեն նախորդ Թագաւորին հետ։ Բարեւորականներն ձեռնարկութեանց խօսքեր կը պարտին, և առ նուազն սա բանն ապահոված կը Թուի Թէ Արմատականք պիտի պահպանին Սբուփչինային մէջ որ Քարեւորականներ իշխանք, Ձեռնակորայի իշխանին փեսան և անուղղակի ժառանգ սերպ գահուն, որ վտարեալ կը մնայ, Սերպիա կարենայ վերադառնալ։ Այս կողմէ եւս անակնկալներ կրնան ծագիլ, որք Թէեւ ինքնին մեծ կարեւորութիւն չունին, բայց յայտնի է Թէ Ազատիոյ կառավարութիւն այժմեան Օպրենովիչեան արքայական գերդաստանին պահպանումն հարկ անհրաժեշտ կը համարի, մինչ հակառակորդ կուսակցութիւնն, ինչպէս և Ռուսիա, աւելի համակիր կ՛երեւին Քարեւորականներուն։ Բայց հարկ չկայ դուշակութիւններ ընելու։ Կատարուած իրողութիւնք ինքնին բաւական չհամագրիւռ են՝ առանց քննութեան առնելու կատարելի իրողութիւնները։

ՍԼԱՒԱԿԱՆ ՅՈՑՑ Ց'ԱՒՍՏՐԻԱ

Անցեալ չորեքշաբթի Դալմատիոյ Մարքարքաք քաղաքին մէջ պիտի կատարուէր յիշատակարանի մը բացումն, ի պատիւ նշանաւոր խրուամբ բանաստեղծ Փասիէ-Միոդիէի։ Վերջինն պահուն հանդէսն արգիլուեցաւ, որովհետեւ յիշատակարանին պատասխանատուները պատրաստ էին վտանգին վրայ միացեալ կ՛երեւէին զինանշանք խրուամբիոյ, Դալմատիոյ եւ Սլաւոնիոյ, որք երբեմն մէկ և երբեակ թագաւորութիւն կը կազմէին։ Զինանշանաց այս միացում, տեղային իշխանութեանց կարծեօք, համապատասխան ցոյց մ՛էր։

Խնդիրը ներկայացուեցաւ Աւստրիոյ ներքին գործոց նախարարութեան, որ ծանոյց Թէ երից պատ Թագաւորութեանց դինանշանք միեւնոյն պատասխանատուի վրայ միացեալ և ի մի ձուլեալ պէտք չէ ներկայացուին, այլ զատ զատ գրուին, և բաց ասի՝ պատասխանատուները իրենց հետ, որոնց իր բացակայութեան ժամանակ ոստիկանութիւնը փակել էր իր տունը, և մի քանի չաթթ քաղցած է Թողել, այնպէս որ կատուները սովից սատկել էին։ Ֆրանսիական մամուլի հետ անձնաւոր մարդը, երբէք չի մտածեր, որ քաղաքակիրթ երկրի լրագրութիւնը կարող էր այդ տեսակ պահպանութիւնը հատնել։

Պարիզի ամենօրեայ մամուլը հետաքրքրուած է մի միայն Ֆրանսիայով եւ չատ հազուագիւտ են Պարիզի Թերթերի սիւնակներուն մէջ, բայց ընդհանուր քաղաքական յօդուածներից, օտար երկիրների կամ ազգերի մասին որ եւ է լուրջ, հետաքրքիր յօդուածներ։ Այդ բաւական չէ հասատատ աղբիւրից կարող եմ ձեզ հաղորդել, որ Պարիզի մամուլը, նոյն իսկ ֆէֆ լըբերալ՝ը, այն ատեհան ընկել է բարոյապէս, որ կաշառակերութիւնը, վարձկան ոգին մի սովորական բան է դարձել այդ մամուլի համար։ Պարիզի մամուլը ամենամեծ արհամարհանքով կ՛վերաբերուի դէպի օտար փոքր ազգութիւնները։ Թող մի յոյն, մի սերբիացի, մի ուրիշ փորձեն իրանց հայրենիքի մասին մի յօդուած տալ Պարիզի ամենայարգելի եւ ամենայայտնի լրագրին անգամ,—և այդ փոքրիկ ազգերի ներկայացուցիչները կը համոզուին որ Ֆրանսացին այնքան խղճալուտ եւ մարդասէր չէ ամենեւին, որքան ընդհանրապէս կարծուած են։ Յայնիոյ, սերբիացուց, մլուսից Պարիզի Թերթերի խմբագրութիւնը անմիջապէս ֆող կը պահանջի նրանց հայրենիքի մասին մի որ եւ է յօդուած տպագրելու համար։

Կամ պէտք է փող վճարել, կամ պէտք է անձնական կապեր ունենալ լրագրի խմբագրութեան հետ, այս կամ այն յօդուածի մէջ անցկացնել տալու համար։

Պարիզի մամուլը չատ է սիրում ֆէօ-բաններ։ Իսր կերպով ուսումնասիրել հարցեր, բարեխիղճ, լուրջ եւ մանրակրկիտ կերպով մշակված յօդուածներով լցնել սիւնակները,—դա Պարիզի մամուլի գործը չէ։ Ցուցադնդիսի ամբողջ տեւողութեան ժամանակ Պարիզի ամբողջ մամուլը ապագրում էր միմիայն կղմուտր, անկապ, անբովանդակ, անգոյն յօդուածներ, ցուցադնդիսի ժամանակ եղած բաղմաթիւ եւ հետաքրքիր հոնգրկութիւնների մեծ մասին հազիւ հազ էր նուիրում օրական մի քանի տող, չատ անգամ սկսելով յօդուածը եւ մոռանալով նրա չարունակութիւնը հետեւեալ համարներում տպագրելու. իսկ հէնց որ մի խայտառակութիւն, մի գայթակղութիւն կը պատահի,—անմիջապէս Պարիզի բոլոր լրագրները ամբողջ սիւնակներ կը լցնեն պատահած գայթակղութեան ամենամանրամասն եւ բարեխիղճ նկարագրութեամբ։

Պարիզի մամուլը նպատակն է միայն րօպէական կերպով հետաքրքրել ընթերցողին, իսկ ինչ հետեւանք կարող է ունենալ այս կամ այն յօդուածը,—այդ փոյթ չէ լրագրին, այդ մասին խմբագրութիւնը սովորութիւն չունի հոգալու։

«Կեան» անուանված թնդանօթների Պարիզի հաչակաւոր գործարանը, որը նոյնքան յայտնի է Ֆրանսիայում, որքան Կրուպի գործարանը յայտնի է Գերմանիայում, հիմնված լինելով բաժանորդական ընկերութեան վրա և կառավարվելով տեղութեան ներկայացուցչի, մի ուսումնական գնդ ապահի ձեռքով, բաժանորդներին բաւական չահ չը բերելով՝ յանկարծ փակվելու վտանգի մէջ է գտնվում։ Փոխանակ հարցը լուրջ կերպով ուսումնասիրելու, կառավարութիւնից պահանջելու, որ նա խղճմտանք քննութիւն անի գործի մասին, յանձնաժողով նշանակի հարցը քննելու համար,—Պարիզի ամբողջ մամուլը իրր Թէ ազգասիրական տեսակէտից գրված, սկսում է գործարանի վարման մասին ահագին ամսագիրներ բաժգրացնել, հաւատացնելով, որ գործարանի բաժնետէրերը մեծ մասամբ գերմանական հրէաներ լինելով, դիտմամբ են ուզում փակել տալ գործարանը, իշխան Բիսմարկին հաճելի լինելու համար և այլն, և այլն։ Եւ այդ բաւական չէ. գործարանի ուսումնական կառավարիչ գնդապետը յանգնում է տպագրել Պարիզի բոլոր լրագրներում մի սպառնալի նամակ, որը ուրախութեամբ ընդունում են ամենօրեայ Թերթերը, չը մտածելով որքան վտանգաւոր հետեւանքներ կարող է առաջացնել այդ տեսակ անպատկ նամակ։ Գնդապետը յայտնում է, որ եթէ գործարանը փակվի, գործարանի 800 բանուորները, որոնք իրանց աշխատանքով իրանց և իրանց ընտանիքն են պահում, անգործ և հացի կարօտ կը մնան,—և աւելացնում է հետեւեալ սպառնալիքը. «Ես երաշխաւոր չեմ, որ այդ 800 զայրացած և հացի կարօտ բանուորները մի գեղեցիկ առաւօտ խմբովին չը վերկենան ու չը գնան ձեր ցուցադնդիսը՝ այդ ցուցադնդիսի բոլոր չինութիւնները մի ա՛ներմում քար ու քանդ անելու համար։»

Ահռելատահնդիսին առաջիկայ տարիներ երկրներուն տուած միջանկներուն երկար ցուցակին։ Ի մի բան, չատ փայլուն հանդէս մ՛եղաւ այս միջազգային նախաձեռնութիւնն, որ մեծ պատիւ կը բերէր Ֆրանսայի, և Հանրապետութեան ընտրական յաղթանակէն ետքն, անոր ընկերական յաղթանակը կը պսակէր փառաւորապէս։

—Փարիզի հոկտ. 1 Թուով հետագիր մը կը ծանուցանէ Թէ այս երեքշաբթի Արուեստահանդէսին այցելոցաց բազմութիւնն 307,000 հոգւոյ պատկառելի Թուոյն հասած է։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ց'ԱՐԵՒ. ԲՈՒՄԵԼԻ

Փիլիպէէ կը գրուի առ Մօն. ՕչէաՌու, սեպտ. 30 Թուով, Թէ պահեստից զինուորագրութիւնը կը չարունակէ։ Չինուորական իշխանութիւնն ամենայն փութաջանութեամբ կը զինուորագրէ ա՛յ միայն բնիկներն այլ և Օսմանցիները, նոյն իսկ օտարազգիները։ Չինուորագրութեան յանձնաժողովոյն անդամ հազարապետ Փէչվ Պուկրը կը համարի։ Իբր 400 անձինք Ռոտոփի կիրճերը մնձելով խոյս տուած են զինուորութենէ, և ի Թիւս նոցա կան 200 Մահմետականք։ Թուրքերի Աչմէտ աղա հիւրընկալեր է զանոնք։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՍԵՂԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Գործէ սկսաւ Գերմանա-Աֆրիկեան Դեղատոմն անուամբ նոր և զօրաւոր հաստատութիւն մը, որուն նպատակն է դիւրացնել յարաբերութիւնները ընդ ամէն Գերմանիոյ և ծայրագոյն Արեւելից։ Գլխաւոր կեդրոնն է ի Շանկայ, Զինաստան։

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՊԱՐԻԶԻ ՓՈՂՈՑԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

(Շար. երեկի Թիւին Ա վերջ)

Եւ բանակուի այս հայհոյական ձեւը մի բացառութիւն չէ կազմում Պարիզի մամուլի մէջ, յաւուրէ չէ այս կամ այն լրագրին միայն, այլ ընդհանրապէս յաւուրէ է Ֆրանսիայի մայրաքաղաքի ամբողջ մամուլին։ Ցեղասրջել իրողութիւնները, կեղտոտել իր հակառակորդին, ցեխ գցել նրա երեսին, ամբաստանել նրան, ամենազազրելի յանցանքներ նրան վերագրելով,—դա սովորական երեւոյթ է Պարիզի մամուլի մէջ, կատարեալ ազատութիւն վաչելով, ուրիշ կողմից զեհավարվելով մեծ մասամբ գործին անպատրաստ, Թերուս, հիմնաւոր կրթութիւն չը ստացած, քաղաքական առողջ դատողութիւնից զուրկ, չատ անգամ բոլորովին երիտասարդ մարդիկ, ձեռքով,—Պարիզի մամուլը ամեն կանոց Աստուծոյ օր անխնայ, անխղճ և անտեղի կերպով յարձակվում է կառավարութեան և նրա ներկայացուցիչների դէմ, ոչ Թէ լուրջ կերպով քննադատելով կառավարչական այս կամ այն սխալ սիստեմը, այլ չօչափելով այս կամ այն կառավարչի, այս կամ այն մինիստրի անձնաւորութիւնը։

Երբ Բուլանժեան կուսակցութեան առաջքները մերկացվեցան և ապացուցվեց որ Պարիզից Բէլգիա փախած, Բուլանժեան կուսակցութենից կաշառված ժակ Մայէր անանկացած քանկիրի ձեռքովն էին պատրաստվել ներկայ մինիստրների դէմ խայտառակ կեղծ գործումէնները, և այդ առիթով պատգամաւորների ժողովը գրեթէ միաձայն արհամարհանքի վճիռ կայացրեց Բուլանժեան կուսակցութեան դէմ, —այդ կուսակցութիւնը կատարելապէս մերկացած, ջարդված, ճարահատվելով սկսեց Պարիզում հրատարակվող իր օրգաններում ինչ ասես առասպելներ պատմել ներկայ կառավարութեան մինիստրների դէմ նկարագրելով նրանցից իւրաքանչիւրի մանուկ, ընտանեկան կեանքը, քիչ է մնում նրանց պատանեկութենից սկսած, մեղադրելով իւրաքանչիւրին ինչ ասես ներում աներ տեսակ յանցանքներում Tout comme chez nous։ Ձերդ մեր մամուլի նման։ երբ ջարդված, ոչնչացրած են,—այն ժամանակ սկսում են հակառակորդի անձնական, մանաւոր կեանքը նկարագրել, արտաւորել նրան կեղծ ու սուտ մեղադրանքներով։

Իսկ Բօշքօր իր էնէրջեթիք լրագրում այն ծիծաղելի ծայրայեղութեանը հասաւ, որ չատ ծանր կերպով սկսեց մեղադրել եւ ամենայայտնի լրագրին անգամ,—և այդ փոքրիկ ազգերի ներկայացուցիչները կը համոզուին որ Ֆրանսացին այնքան խղճալուտ եւ մարդասէր չէ ամենեւին, որքան ընդհանրապէս կարծուած են։ Յայնիոյ, սերբիացուց, մլուսից Պարիզի Թերթերի խմբագրութիւնը անմիջապէս ֆող կը պահանջի նրանց հայրենիքի մասին մի որ եւ է յօդուած տպագրելու համար։

Կամ պէտք է փող վճարել, կամ պէտք է անձնական կապեր ունենալ լրագրի խմբագրութեան հետ, այս կամ այն յօդուածի մէջ անցկացնել տալու համար։

Պարիզի մամուլը չատ է սիրում ֆէօ-բաններ։ Իսր կերպով ուսումնասիրել հարցեր, բարեխիղճ, լուրջ եւ մանրակրկիտ կերպով մշակված յօդուածներով լցնել սիւնակները,—դա Պարիզի մամուլի գործը չէ։ Ցուցադնդիսի ամբողջ տեւողութեան ժամանակ Պարիզի ամբողջ մամուլը ապագրում էր միմիայն կղմուտր, անկապ, անբովանդակ, անգոյն յօդուածներ, ցուցադնդիսի ժամանակ եղած բաղմաթիւ եւ հետաքրքիր հոնգրկութիւնների մեծ մասին հազիւ հազ էր նուիրում օրական մի քանի տող, չատ անգամ սկսելով յօդուածը ե

ԱՋԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄԱԴՈՒՄԱՐ ԺՈՂՈՎ

Երէկ կրօնական ժողովոյ նիստէն յետոյ, եկեղեցական համագումար ժողովն ի նիստ դումարեցաւ ընդ նախագահութեամբ Ամէն. Խրիմեան Սրբազանի և ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէմճեանի։

Ներկայ էին Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ, Գեր. Միսէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան ու Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան, ինն վարդապետք և հինգ քահանայք։

Ատենական գործողութիւնք կատարուելէ յետոյ ժողովն սկսաւ խորհրդակցել իրեն ներկայացեալ խնդրոյն վրայ։ Այս խնդիրն, ինչպէս յայտնի է, Ռումանիոյ Հայոց ամուսնալուծութեան կը վերաբերի, ուր Հայք դիւրութիւն կը գտնեն, քաղաքական առաւելութեանց դիմելով, ամուսնալուծման վճիռ ստանալ և ռումէն քահանայից միջոցաւ պսակ հետ ամուսնանալ։ Այդ դիւրութեանց հնարին ամուսնալուծման դէպքերը յաճախ կը տեսնուին տեղւոյն մէջ։

Այս խնդրոյն վրայ յայտարարեցին Սրբ. Յակոբ Ե. Վրդ. Ասլան, Սրբ. Ներսէս Ե. Վրդ. Արսլանեան, Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան, Սրբ. Տաճատ Ե. Վրդ. Ոսկանեան, Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Նար-պէյ, Սրբ. Տ. Յովհաննէս ուսուցչապետ Քաճունեան Մկրտիչ, Սրբ. Մարգարիտ Ե. Վրդ. Տէրտէրեան, Գեր. Սիմէոն արքեպիսկոպոս Սէֆէրեան և այլք։

Խնդիրն Ամենայն Հայոց Հայրապետին ներկայացնելու համար առանձնաբանք թիր ու դէմ կարծիքներ յայտնեցին և ի վերջոյ մանախումբ մը կազմուեցաւ որպէս զի խնդիրը սերտելով տեղեկագիր մը բերէ։ Այս մանախմբի անդամ կարգուած են Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Նար-Պէյ, Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Իզմիրլեան, Սրբ. Տ. Յովհաննէս ուսուցչապետ Մկրեան եւ այլք։

Եկեղեցական Համագումար ժողովը յառաջիկայ չորեքշաբթի երկրին ի նիստ պիտի դումարի ի Պատրիարքարանն։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօնական ժողովը երէկ ի նիստ դումարեցաւ ի Պատրիարքարանն ընդ առաջնորդութեամբ Գեր. Խորէն արքեպիսկոպոս Նար-Պէյի։

Ամէն. Ս. Պատրիարք Հայրն անձամբ տպարուելոցն պատասխանի բացակայ էր։

Ժողովն որոշեց յանձնարարել Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր որպէս զի մայրաքաղաքիս մէջ գտնուղ ան վարդապետներն և ուրիշներն, որք ի Սիս ձեռնադրուած են, իւր ներկայութեան կոչելով հրաւիրէ իրենց տեղերը վերադառնալ։

Ժողովն որոշեց որ, քանի նախնի կանոնաց եկեղեցւոյ, նկատմամբ Հայրապետութենէն դուրս եղող եկեղեցականք, եթէ հիւանդութեան կամ անձնական գործի պատճառաւ առժամայ կերպիւ մայրաքաղաքս կենալու համար վկայական ունին ի ձեռին, ներկայանան ի Պատրիարքարան իւրեանց վկայականաւ, սակայն այդպիսեաց ո և է պայման չյանձնուի ի թեմն Պատրիարքութեան կ. Պոլսոյ։ Նոյնպես երուսաղէմայ և այլ վանորէից միաբանք, երբ իրենց վանքէն դուրս գան, իրենց վանահօր կողմէ վկայագիր կամ ընծայագիր ունենան ի ձեռին։ Հակառակ պարագայի մէջ կեդրոնական վարչութիւնը վերադարձնէ գնոսա իրենց վանքերն և այդ կարգի եկեղեցականաց բնաւ պայման չյանձնուի ո՛չ ի Պոլիս և ո՛չ յայլուր։

Ժողովն որոշեց իւր այս ոնօրինութիւններն հաղորդել Պատրիարքական Գեր. Փոխանորդ Հօր յանձինական գործադրութիւն, և միանգամայն գրել Սոց և Աղթամարայ Ս. Կաթողիկոսաց, Երուսաղէմայ Ս. Պատրիարքին և Գեր. Վանահարց որպէս զի յետ այսորիկ ըստ այս կանոնի վարուին։

Ժողովն զբաղեցաւ նաև այլև այլ խնդիրներով և ի մէջի այլոց որոշեց Խառն Ժողովոյ ներկայիս Բարբերդի առաջնորդ Գեր. Ղեւոնդ Եպիսկոպոսի երկու բողոքագրերը։

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆ

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ցակէս տղա կարապետեան, 1865 ին վաճառականաց, իր մտուելին մէջ հաւատս գումար մը ի թողած էր «Աղքատաց Համար» նշանակեալ, առանց որ և է մանրամասնութեան։ Ժամանակագրէ այս գումարն յանձնած էին Գարագէօզեան Եղբարց, որք մնկէ ի վեր կ'արգիւնաւորէին զայն։ Գանի մը տարիներ, մասնաւոր կարգադրութեամբ, այս գումարէն մաս մը յատկացուած էր Նալբէ-Գափուի աղքատիկ վարժարանին, որ բաւական ժամանակ խնամուեցաւ հնդհին. Թէ այս նպատակն և թէ ծակոթեան Աղն. Մինչեւ էֆ. ին հանդուցեալ Յարութիւն աղա Գափամաճեանի նպաստներով։ Սոյն գումարէն ուրիշ նպաստներ ալ եղան երբեմն երբեմն, ի մէջ այլոց նաև ի նպաստ Կիւրասոնի եկեղեցւոյն։ Ցետոհաւ գումարն, այս պայմանաց մէջ, հասած էր 1,400 ոսկւոյ, և Գարագէօզեան եղբարք, նկատելով թէ Ազգ. Հիւանդանոցը գիրազանցապէս աղքատախնամ հաստատութիւն մ'է, յարմար կը դատեն յիշեալ գումարն սմբողջովին յատկացնել Հիւանդանոցի վերաշինութեան։ Հետեւապէս, 1,400 ոսկին այսօր Ազն. Տիրացու էֆէնտի Գարագէօզեանի ձեռամբ կը յանձնուի Հիւանդանոցի Գաս. Հոգաբարձութեան, սա պայմանաւ որ վերաշինուղ Հիւանդանոցին ուրոյն մէկ բաժինը նուիրուի հանդուցեալին յիշատակին։ Ըստ այմ, կանոնց Անկիւնացի բաժինն, որոյ չինութեան համար իբր 1,600 ոսկի ծախք կ'ենթադրուի, պիտի նուիրուի հանդուցեալ Տակէս աղա Կարապետեանի յիշատակին, որ ճանապրհութեամբ մը որ պիտի դրուի նոյն բաժինն ճակատը։

Այս լուր տարակոյս չունինք թէ դոնահաւկութիւն պիտի պատճառէ ամեն աղգայնոց որք համկրանօք կը դիմեն Ազգին բարեգործական միջոցին հաստատութեան վերաշինութեան կարեւոր գործը։ Սոյն գումարին այս վերաշինութեան յատկացուին չատ բանաւոր որոշում մ'է, ըստ որում Ս. Փրկչի Հիւանդանոցն Ազգին թէ Պոլսեցի եւ թէ մանաւանդ դառաւոյն աղքատաց համար նախախնամական հաստատութիւն մ'է, և հանգուցեալն թողած գումարին այս հաստատութեան վերաշինութեան տրուելով ոեւական գործի մը կը յատկանայ, որ պիտի յաւերժացնէ բարեաց և աղքատաց նուիրատուին յիշատակը։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ՎԱՆԱՆ ԱՐՄԱՏՈՒ, 18 սեպտ.

Եկեղեցական վարժարանի բացման հանդէսը կատարուեցաւ այսօր, և Խաչին երկրորդ օրը նշանաւոր թուական մը պէտք է սեպուի այստեղուս մեր յիշատակաց մէջ։ Ուխտաւորաց բազմութեան մի մասը արդէն սկսած էր մեկնիլ արշալուսին, սակայն տակաւին առաւօտ բազմութիւն մը որ Զարխափանի ընդարձակ եկեղեցին կը լեցնէր, ակնառու եղաւ աւուրս գնեցիկ հանդիսին։

Առաւօտուն պատարագը մատոյց հանդիսիւ Սրբ. Տ. Ներսէս Ե. վարդապետ ս. նոյս ըստ ըստ օրդուածոց տաճարին յատուկ քարոզ խօսեցաւ, եկեղեցական վարժարանին բացութիւն աւետելով և Զարխափանի վանուց անցեալ արկեանց յիշատակները ապագային ակնկալութեանց հետ բաղդատելով։ Բարոզէն յետոյ կատարուեցաւ մեռեալն աշակերտաց ընծայման արարողութիւնը, տեղական և արտաքսյոյժ արարողութիւն մը որով աշակերտաւք զանձինս կ'նուիրեն Տիրամօր որդեգրութեան։ Գեր. Տ. Մաղաքիա Սրբազան ի բեմ եկնելով անձամբ կատարեց այդ հանդիսութիւնը չկրնալ տեղի ունենալ քոլոր միաբան վարդապետներէն և ներկայ քահանայներէն։ Նոյն օր աշակերտաց հաղորդութեան, և յաւարտ պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ հանգուցեալ Միաբանից յիշատակին։

Օծման հանդիսին հոգեւոր մասը աւարտելէն յետոյ տեղի ունեցաւ կրթական։ Ուխտաւորք տրք և կանայք համախմբեցան վանուց մեծ սրահը, Գեր. Օրմանեանի նախագահութեամբ, որուն մի կողմը բազմած էին ներկայ պետական պաշտօնեայք,—կառավարիչ փաշայի եղբայրը, կառավարչութեան օգնականը, հեծելոյ փոխ-հարաբապետը, ոստիկանութեան հարիւրապետը, քաղաքապետութեան ներկայացուցիչը, Բէժիի վերատեսուչը, ամենքն ալ յատկապէս ոսնին առթիւ Նիկոմիդիայէ վանք եկած։ Միւս կողմը խմբուած էին միաբանք և եկեղեցականք։ յատուկ տեղ մը կը դանուէր Ազն. Գարբրիէլ էֆ. Գարբրիէլեան ծնամակալութեան անդամներից և ներկայացուցիչ։ Աշակերտք ի միջավայրն չարուած էին յոսնկայս։ և դիւրաւորութեամբ Զէյրեան Համբարձում էֆէնտի երաժշտական վարժարանին բացուելն աւետելով և Զարխափանի վանուց անցեալ Ասլոյ ցնծալ չարականը։ Սրբազան Նախագահն ազդու և ոգեւորիչ ատենաբանութեամբ եկեղեցական վարժարանի բացումն յանուն Ամէն. Ս. Պատրիարք Հօր և Ս. Ուխտիս Վանահօր պաշտօնապէս յայտարարելէ յետոյ, բացատրեց թէ 1820ին հաստատուած Արծրուու վանուց ժառանգաւորաց վարժարանն 1889ին կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքութեան եկեղեցական վարժարանի փոխարկուելով, ուրիշ տարբերութիւն չկրնր, բայց եթէ առելի ընդարձակուել, առելի զօրացել եւ առելի ապահովուել կերպով ներկայանալ մնզ։ ապահովութիւն մը զոր կ'ընծայուի հեղրենական վարչութենէն հաստատուել խնամակալութեամբ և բովանդակ ազգին նպաստներուն օգնութեամբ։ Հետզհետէ խօսեցաւ եկեղեցական վարժարանի կարեւորութեան և կաղմակերպութեան վրայ։ յորդորներ կարդաց աշակերտաց դիտութեան և առաքինութեան հաւատարմութեան հետեւելու և ժողովրդեան այդ հաստատութիւնը քաջալերելու։ Իր ատենախօսութիւնը փակեց թուրքերէն լեզուով բարեմաղթութիւններ կարդալով վեհափառ Կայսեր, Աշակերտներէն մին, Թամզարացի Բարթողիմէոս Շէֆերիկեան ի դիմաց իւր ընկերաց փոքրիկ ուղերձ մը արտասանեց որ կը պարունակէր իրենց ուխտն հանդուցեալին ակնկալութեանց համապատասխանելու։

Հանդէսը փակուեցաւ Սրբազան Նախագահին օրհնութեամբ։

Ցետոհին դիմելով հայկերոյթի մը տրուեցաւ։ Ներկայ դասուեցան տէրութեան բարձրաստիճան պաշտօնեայք և դեսպան։

ԹԱՍՊԻՆԻՆ ԱՐԺԷՔՈՒՂԹ

Մինչեւ 1299 տարւոյ վերջը եղած պարտուց կարգադրութեան համար հրաւիրուելութեան հանուած 233,439,390 ղրշի արժէքեղողներէն ասս տրուած եւ ի գաւառս ղրկուած են 201,143, 200 ղրուշի արժէքեղողք։ Թասպինեի մէջ այժմ կը գտնուին 322,296,190 ղրշի արժէքեղողք։ Երշարերութեան հանուած արժէքեղողներէ 167,507,530 ղրշնոց արժէքեղողք ընդուած են, Նոյնպէս անցեալ յունիսի սկիզբէն մինչեւ օգոստոսի վերջը ընդուած են 2,835, 560 ղրշնոց արժէքեղողներ։ Ցարգ. ղրշնոց արժէքեղողներ կը դանուին 29, 800,110 ղրուշի թասպինեի արժէքեղողք։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՆ ՊԱՐԳԵՒԸ

Ս—ից։ Կ'իմանայ թէ Բուժիքի երկաթուղեայ վերջին վիճակահանութեան մեծ պարգեւը, 300.000 ֆրանք, չահած է Շիրքէթի պաշտօնեաներէ մին։

Ի ՁԵԹԻՆԵԼ

Ձեթիննէէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գարատաղի իշխանն ընդուներ է օսմանեան նոր դեսպան Թէվֆիկ պէյն, որ նմա մատուցեր է իւր յանձնարարագրերն և այն նուէրները զոր ղրկեց Սուլթանը ղրկած է գահաժառանգ իշխանին։

ՏԵՂԱԽՈՏԻ ՐՃԻՒՆ

Ա,յս կիրակի տեղի ունեցաւ Բարիզի Արուեստասէրաց խորհրդականներուն մրցանակաց բաշխում։

Կ'իմանանք թէ Օսմ. կայսրութեան Մխիտեան Եհասկայական Ընժին ոսկի չքադրամ ստացեր է։

Այս առաջին անդամ չէ որ Օսմ. Ընժին կը վարձատրուի իր արուեստը ըստ ինեցաւ դերազանցութեան համար։ 1885ին Պատուոյ վկայագիր ստացաւ Անվերսալի արուեստասէրներուն մէջ և Պատուհեան մեծ չքադրամ Քոլոմպեի 1888ի Արուեստահանդիսին մէջ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

Հաւասի գործակցութիւնն հոկտ. 1 էն գադրած ըլլալով մայրաքաղաքիս մէջ, կ. Պ—ս էֆէնտիին, ընդհանուրիս Տր. Կոռոսէի, սկսաւ իր գործառնութիւններն։

ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ճամասիա քանակեալ ղրուց դէղագործ գեր-Հաղարապետ Ասմէտ Րէֆիդ էֆէնտի այդ քաղաքին մօտ երեսուն հաներ է վեց քար՝ արձանագրութեամբ ղարդարուն, և զրոս կայսերական Թագաւորանի տնօրէն Համտի պէյ շատ հին և շատ հազուագիւտ նկատած է։ Այդ քարեր Կ. Պոլիս պիտի փոխադրուին և կայսերական Թանգարանը զրուին։

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՎԵՐՋԻՆ ՓՈԹՈՐԻԿԸ

ԲԱԶՄԱԹԻԻ ՆԱԻԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Անցեալ գիշեր ծագած ոսկւոյ մրրիկը բազմաթիւ ազատիլ պատճառ եղած է Սեւ ծովու եզերեայ երկայնութեամբ։

Սեպտեմբեր 27 ին, միջօրէին յետոյ ծագեցաւ յանկարծ մրրիկն անզուր կատաղութեամբ։ Այդ պահուն էրէյլիի նաւամատոյցին մէջ կը գտնուէր և ի հաշիւ Գուրձի ընկերութեան ածուխ կը բառնար 700 թոնօ տարողութեամբ առագաստանաւ մը, որ կը վերաբերի Վասմ. Արիկ էֆ. Ունձեանի։ Ալեաց սաստկութենէն խարխին չունեցողը բրդան հետզհետէ և գիշերուան ժամ 3 ին առագաստանաւը ցամաք նետուեցաւ։ էրէյլիի հանգոյց տնօրէն Հիւսէյին պէյ բոլոր գիշերն անցուց ծովեզերեայ վրայ վարչութեան պաշտօնէից հետ, օգնելու համար արկածեալ նաւուն նաւատեաց, սակայն մթութեան պատճառաւ անհնար եղաւ այդ։ Առագաստանաւը խրած էր ծովախիչն քիչ հեռի, և նաւատիները, թոնով տասնեւեօթն, տնտեսելով թէ նաւը կտոր կտոր կը խորտակէր և չպիտի կրնային մակրկով ազատիլ, ծովը նետուեցան, և պարանի մը փաթթուած՝ որուն ծայրը նաւուն կայմին կապած էին, ցամաք հասան ուժասպառ։ Հիւսէյին պէյ հագուստներ տուաւ արկածելոց որք զօրանոցի մը մէջ պատսպարուեցան։ Հասատատուեցաւ թէ մէկ նաւատի միայն կորսուած էր։

Նոյն գիշերուան ժամ չորսին, մրուշին մէջ լոյս մը տեսնուած էր բանական հեռուէն և մինչեւ իսկ աղաղակներ լըսուած էին, առանց գիտնալու թէ ո՛ր նաւէն կուգային։ Կէս գիշերին, ծովային նախարարութեան նաւատի մը կը հասնէր էրէյլի խզճալի վիճակի մէջ և մինչեւ ոսկորները թրջած։ Անդ կ'իմացներ թէ օսմանեան Բիչիլ Մէհմէտին գործէն ամբողջովին ընկղմած էր Գոզլուի հրուանդանին առջեւ։ Անցեալ չորեքշաբթի կէս օրէն յետոյ Բիչիլ Մէհմէտին Զանգուլտան կը հանէր թէքսանէին համար հանքածուխ առնելու և աղէտքէն առաջ 700 թոնոյ ունէր իր մէջ։ Ցագտուն նաւատուն պատմութեան համաձայն, չորեքշաբթի կէսօրէն յետոյ ժամ 10 ին և ճամբայ ելած էր կարելի եղածին չափ հեռու մնալով վտանգաւոր ծովափունքէն և էրէյլիի վերոյ ընթանալով։ Մէհմէտներէն չոգենաւին ժեծութեան համեմատութեամբ զօրաւոր չէլլալով, սա չկրցաւ յաղթել հողմոց և ալեաց սաստկութեան։ Գիշերուան մօտ, մրրիկն աւելի սաստկանալով, գործէն եղած տեղը կրնար և չէր հնազանդեր ղեկին։ Շոգենաւը, Դոզլուի հրուանդանը դառնալուն պէս, ալիքները տարին զայն խարակներուն վրայ և հոն փշրեցին։

Էրէյլիէ հասած հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ օսմանեան առագաստանաւ մը, մասամբ բեռնաւորեալ հանքածխով, Զոնգուլտաքի ծովափունքը նետուեր է, այլ բոլոր նաւատիները կրցեր են ազատիլ ի Բիլիմի, երկու առագաստանաւ որք նմանապէս հանքածուխ կ'առնէին, ընկղմեր են այգ տեղը։ Անոնցմէ մին, որ Ունձեան Վահմ. Արիկ էֆէնտիի կը վերաբերէր, իր քան նաւատիներէն մին միայն կորսնցուցեր է, իսկ միւսը՝ տասներկուքէն վեցը։

Երբ Դոզլուէն ի Բիլիմի, այսինքն 16 քիլոմեդր երկայնութեան վրայ միայն չորս առագաստանաւ, գոլվէդ մը և կորսուած են, չատ երկնցալի է որ այլուր ուրիշ չատ աղէտներ պատահած ըլլան։

* * *

Սեւ ծովու ագատարարաց խումբը չատ դժնդակ աշխատութիւն մը ունեցած է այս փոթորկին մէջ։ Սեպտեմբեր 27 ին, Բիվայի ագատարարաց կայանը փրկած է փայտ բեռցած մակոյկի մը վեց նաւատիները։

Նոյն միջոցին լուր կը հասնէր թէ Ատմըջըլարի եւ Քարապուրնուի մէկտեղ նաւ մը ի վտանգի էր։ կայարանին մարդիկն, հակառակ օրուան յոգնութեանց, նաւուն իրենց մօտիկն օգնութեան երթալու համար, թայց հակառակ իրենց ուժին եւ ճարպիկութեան, փոթորկին այնչափ սաստիկ էր որ չկրցան ծովուն դիմանալ եւ նոր գարձան։ Արեւուն մարը մտնելէն քիչ առաջ ուրիշ նաւ մը տեսնուեցաւ կալարայի կայարանին առեւելեան կողմը։ Ագատարարք օգնութեան փութացին երկու նաւերուն ալ, սակայն նաւատիներէն մեծ մասը մեջտեղին խեղդուել իրենց նաւը, գուշակելով մրրիկին խաղաղացումը։ Կիրակի առաւօտ, հովը հանդարտած ըլլալով, երկու նաւերն ալ որք օսմանեան դրոշ կը կրէին, քաշուեցան բերուեցան ի վոսիոր։

— —

ԳԱՐԹԱՒԱՅ ՈՉԻՐԸ

Երէկ համառօտասկի ծանուցինք Գարթաւայ չրջակայ Շալկամըը ագարակին մէջ կատարուած ոճիրն Արդ, ըստ նորագոյն տեղեկութեանց, այդ ագարակ նեռքակ Եաքաճըդէն մէկ ժամ հեռու կը գտնուի, ուր ագուրակատէրն իսալացի Գ. Ձիվանի տասն հինգ տարիէ ի վեր կը բնակէր։ Անցեալ կիրակի իրիկուն տասնի չափ դինեալ և հնծեալ աւազակներ նոյն ագարակը կոխելով Ձիվանին ու կինը կը վիրաւորեն. Ոճիրը վինչեսթէր հրացանով ինքզինքը կը պատրաստէ և աւազակներէ մէկ քանին կը վիրաւորէ. սակայն քիչ յետոյ կը մեռնի իւր ստած վէրքերէն։ Գ. Ձիվանի որ ծանրապէս վիրաւորուած է, մայրաքաղաքս բերուելով իտալական հիւանդանոցը փոխագրուած է։

Իտալական դեսպան Պատն Գլան ամեն օր նոյն հիւանդանոցը երթալով Գ. Ձիվանիի վիճակին վրայ տեղեկութիւններ կառնու և մասնաւոր պատուէրներ կուտայ նորա դարմանման համար։

Պատն Գլան երէկ ի. Դուռն երթալով Բարձր Մեծ–իպարքոսին ներկայացած և ինդրած է Հարկ եղած հրամանները տալ պատրաստութեան համար։

Արդէն թէ Քաղաքապետութեան և թէ տեղական կառավարութեան կողմէ բազմաթիւ հնծեալ ոստիկանք ղրկուած են ագարակները ձերբակալելու համար։

ԱԶԳ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՆ

Կը ծանուցուի Օսմ. Հանր. Պարտուց Արձանագրեալ արժէքեղող սերիւսի թէ Օսմ. Կայս. կառավարութեան մէկ որոշման համաձայն, մինչեւ 1890 մարտ 1/13ի պայմանաժամը չմիացած արձանագրեալ արժէքեղողց տոկոսի կտրոններուն վճարումը, պիտի դադրի այդ թուականէն սկսեալ, և եթէ յայսմ հետէ միացուին, պիտի փոխանակուին Միացեալ Պարտուց արժէքեղողց հետ, որք արձանագրեալ արժէքեղողց պէս մինչեւյն կտրոնները կը կրեն։

Այս արժէքեղողց միացումը պիտի կատարուի

Ի Լոնտոն, 3Օսմ. Կայս. Պանքան։
Ի Ամստերտամ, ի Ամստէրտամչէ Պանք։
Ի կ. Պոլիս, 3Օսմ. Կայս. Պանքան։
կ. Պոլիս, 25 սեպտ. 1889։

ԹՐԱՄՈՒՆԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասնելիք տոկոսներ

1889 Սեպտեմբեր 1ի դէմ 30

	Օրական	Ամսական
Պէյնքիթճի գիծ	5,560.17	166,805.25
Աքսէրայի »	4,928.58	147,857.50
Շիշլիի »	6,025.93	180,778 —

կ. Պոլիս 3 Հոկտեմբեր 1889

126 Ընդ. Տնօրէն
Ա. ԹՐԻԿԷ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱՐԱՆԻ
ՀԱՍՑԷ՝ ՊՈՒԼՎԱՐ ՊԱՍԱԺ, ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 1
Տարեկան գինը՝ Ռուսաստանի համար 6 ռուբլի, արտասահմանի համար 10 ռուբլի
Կիսամեայ գինը՝ Ռուսաստանի համար 3 ռուբլի, արտասահմանի համար 5 ռուբլի
Առանձին համարի գինը՝ 10 կոպեկ
Տարեկան բաժանորդագրութիւնները կ՚ընդունին Պետերբուրգի մէջ՝ Ն. Ա. Ռուբինշտեյնի գրավաճառանոցը, Գոստինի Տվոր, Մոսկուայի մէջ՝ Ա. Ա. Լեւենսոնի գրավաճառանոցը, Ներկայացուցիչ՝ Ա. Ա. Ռ. Ֆաւստ Ալեքսանդրի
Տարեկան բաժանորդագրութեան գումարը կարելի է վճարել նաեւ տոմսերով՝ 6 ռուբլիի համար 6½ տոմս, 3 ռուբլիի համար 3 տոմս, 1 ռուբլիի համար 1 տոմս։
Ներկայացուցիչ՝ Ա. Ա. Ռ. Ֆաւստ Ալեքսանդրի

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

69

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻԾ ԵՒՏ ՄԷՐՓԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՒՈՒՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2,085,347

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՒՈՒՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ուներցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վիրհնք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար վինչեւ ցարդ տուժած վնասներն 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԻՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 — ՄԱՐԹԱՑ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,343

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնող և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Գալաթիա Գօմիսիօն խանի անկի 5ն սրճարէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՒՌԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՂ ՍԵՐԱՄԲԷՐԻ

Իզմիտ ֆապրիգայի հիւանդոցի իչուն մէվգըյի միւնագատասա օլան ենիւ էլլի պինտէն իբի ենիւ պին քիւջայ գաւառ քիրլու գըրգըմ դըվըրճագ բուժէլի եափազըսըրն պէհէր քիւօսը ալթը զրուշ ենիրմի իւշ փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ իլուլըն ենիրմինճի չարչընպիհ կիւնի սաաթ օնտա գարարատուէսի քէչիտէ օլունաճաղընտան ելթաբրնա վչ ենիրմի պիբինճի փենչընպիհ կիւնի սաաթ օնա գառար ենիւտե պէշ թէնզիլաթը գապուլ իլէ մէդքիւբ սաաթտա իհտալէյի գաթիլէսի իճրա խոսիլճէկիինտէն օլ վէճճլէ թէնզիլլամա բարիպ օլանլարըն մադամ Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուբ։

16 իլուլ 1889 814
Նօ. 9 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՂ ՍԵՐԱՄԲԷՐԻ

Իւչինճիւ օրտուի հիւմայուն իչուն ենիրմի պէշ պին իբի ենիւ օն չիփթ լիւմտին իւսլի ենիւ չօրապըն պէհէր չիփթի տէօրթ զուրուչա վչ մահաճիա ալթընճը ֆընդա իչուն պապարկեաճ իսլոի օն պէշ պին պէշ ենիւ չիփթ ենիւ չօրապըն պէհէր չիփթի տէօրթ պուլունա զուրուչա վչ պէշինճի օրտուն հիւմայուն իչուն օն սեքիզ պին պէշ ենիւզտէն ենրմի իբի պին չիփթէ գաւառ պիրինճի լիվատիճ չօրապընըն պէհէր չիփթի պէշ զուրուչ օն բարայա թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ թարիխը իլանտէն իսթիպարէն նիհայէթ օն պէշ կիւն իսթիճամբա գաւառ պիրինճի փենչընպիհ կիւնի սաաթ օնա գաւառ եիւզտե պէշ թէնզիլաթը գապուլ իլէ մէդքիւբ սաաթտա իհտալէյի գաթիլէսի իճրա խոսիլճէկիինտէն օլ վէճճլէ թէնզիլլամա բարիպ օլանլարըն մադամ Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէմէլէրի իլան օլունուբ։

18 իլուլ 1889 815
Նօ. 10 3—3

ՕՏԱՄՈՒՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ.
ԴԱՇՈՒՐԱԿԱՐՈՒՄՈՒԹԻՒՆ

Սէորճակի պահուսուհիւն, տասմաքի ցաւ կը բուժի Բանէքըճին փոշիներով և քսուքներով

POUDRES et PASTILLES PATTERSON

Պիզմիւթով եւ մանեէզիով

Տէթէն, գեղասրճ ի Քարիզ, Պուէն փողոց, 23, և ամէն դեղատնից մէջ։

ԴԵՂ ՉԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՒ

Տոքթ որ Պ.էրի ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն՝ որ անխոտո բաղադրութիւն մի է զուտ բուժողիաց, է դառնահամ և սպրդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական յոգնութենց, որ յատուկ կուգայ ճախճախուտ էպերու ջերմա կլիմայից վատ ու ապահովեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնը և ապաքինիչ ազդ յատկութիւնը երկչատորեակ է նորա անհամար արդ եանցը սազգ դիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խառնուրդներն յատուկ կուգան օգին մէջ լղոյացող ներհուր ունեցողներուն, որք թոքերնէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լիարդը, և յատուկ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց աս անունները տրուած է. ջերմն և սարսուռ, թաղուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդ եր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնը կը պատահին այն տեղեր ուր մինոլորտը ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուսեալ ժահնդոտ նիւթերով, կամ թաց աղբանոցներէ և անասնոցաց ծակտիկներէն ելած թունաւոր կազերով, որոց մարդիկ կը ծծեն ընչաւորեմբար։

Պ.էրի ջերմի ու տենդից դեղն կը չնչէ այդ թունաւոր նիւթից կամ կազերու ազդեցութիւնը և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որով գործածութիւնն առաջագոյն անվտանգ և օգուտ է և օգուտ ապագ, վասն թէ արուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և ընկերաց Ալեքսիեան վաճառատան մէջ ի Գալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։ 166

ՄԱԴԴՈՆԻ
ԿԻՍԱՀԻՊՂԸՐ

ՀԱՒՆՐԱՑԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

կալաքարային թեթուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼՒՄՈՆՈՅՆ ԵՒ ՋՈՎԱՐԱՐ ԸՄԵՆԻ Հազերու, խռչափողի բորբոքմանց, ստամոքսի և ազեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 47

Ագենտ՝ Ս. ՏՈՒՔԱՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

EMULSION SCOTT

(ԱՊՈՊԻ ՕՂԱԲԸՐԱԿ)
ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՅԱՒԻՏ ԻՒՂ

Իշխանական պէս լսուած Ա ատեան

Պատրաստեալ Ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրեոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ Հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց Ճողաձուածութիւնը

Թժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԼՐ ԵՒ ՀԻՐՃԼԻ. 443

Ջուր, փոչի և խմոր ԱԿՈՒԱՅԻ ՀԱՄԱՐ

ԼՈՂԱՐԱՆՆԵՐՈՆ ՀԵՇՏԱՑՈՒՈՑ ԿԸ ԹՆԿՈՒԻՆ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐՈՎ
Լոդ արարի և արգուզարդի համար

Ա՛ս աղերն, առողջապահական ջնճ յատկութիւններ ունենալով՝ շատ անուշ կ'ընեն ֆէն և հեշտասղոյ հոտ մը կուտան նմա։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐԸ անմահ ազդեցութիւն ունի ջերեզիացնելու և պահպանելու համար մորքը, թէ՛ շամանի ճճղակիլ ղաղն, և գոյնին տալով գեղ ու թարմութիւն։ Արեւելեան Անուշահոտ Աղերը գործածելու են ՀԻՒԱՆԴԱՑ ՍԵՆՆԵՒՆ ՄԷՋ, զի կը նպաստեն օր զմաքրելու և հաճոյ են հոտոտելեացդ։ Այս աղերուն հաճախական յատկ ութիւնները շատ օգտակար են մեթի հիւանդութեանց, Ս. ԹՈՒԱՒԱՏՈ և ԸՆԿ. 27, Ճիւղի Սուլթան Դիմել առ միակ գործակալն ի Թուրքիա ԵՍՏՈՒՆՑ ԳԱՐՈՒՆԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, Քպահականոցին քով, կայսրան Գալաթիա-Շիւրէյի Թաղ ուէյից, թիւ 95 և 97, Գալաթիա 681

ՖԻՒՔՕԿԼԻՍԻՆ ԿՐԷՍԻ

ԾՈՎԱՅԻՆ ՏՈՒՆԿՆԵՐՈՒ ԲԱՂԱՑՈՒԱԾ ՕԾԱՐԱԿ

Մորիւ ձկան իւղին փոխան, ազդեցիկ դեղ մըն է այս ֆէյ-ուէյլ-ինը և պէտք պարտաճամ է որքան միւսը նողկալի։

Ֆէյ-ուէյլ-ինն կրէսին յատկութեամբ կը գործածուի ՏՂԱՑՈՑ պարբերական հիւանդութեանց մէջ։ 444

Ի.Ը ԲՒՈՏՐԻԵԼ և ԸՆԿ. LE PERDRIEL & C°. Ի ԲԱՐԻԶ և Դեղարանաց մէջ։

1242
CAPSULES
MATHEY-CAYLUS
Préparées par le DOCTEUR CLIN Prix Montyon

Les Capsules Mathey-Caylus à *Enveloppe mince de Gluten* ne fatiguent jamais l'estomac et sont recommandées par les Professeurs des Facultés de Médecine et les Médecins des Hôpitaux de Paris, Londres et New-York, pour la guérison des :
Ecoulements anciens ou récents, la Gonorrhée, la Blennorrhagie, la Cystite du Col, le Catarrhe et les Maladies de la Vessie, et des *organes génito-urinaires.*

Une instruction détaillée accompagne chaque Flacon.

Exiger les Véritables Capsules Mathey-Caylus de CLIN & Cie, de PARIS, *que l'on peut se procurer chez les Droguistes et Pharmaciens.*

THE CROWN PERFUMERY COMPANY
ՀՈՏԱԼԻՑ ՆԻՒԹՈՑ ԳՈՐԾԱԿԱՏՈՒԹԻՒՆ «ԹԱԳ» ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Այս գոյացութիւնները չատ խիտ են, և անբաղդատելի են իրենց բուրման առատութեամբ և տեւականութեամբ։ Ասոնք անհրաժեշտ մեկ քանիին անուններն.

ԹԷՆԿԻ ՎՈՒՏ (Թէնկին փայտ)	ՄԱԹԻՒԼԻԱ
ՎԱՆԻՏ ՎԻՒԼԼԷՆ (Մանիլական անուշաբոյ)	ՀՈՒՏԻ ԳԼՈՒԽ
ԼԻԼԻ ՕՖ, ՏԷՒ ՎԱԼԼԷ (Շուշան Հովտաց)	ԵՒ ՊՈՒԷՐ
ՀՈՒՆԱՅՆ ՌՈՋ (Գերման վարդ)	ՄԱՐԿԱՐԻՒԼ
ՊՐԻՆՑ ՖՅՈՒ, ՊԼՈՒՄՍԸՐ	ԻԼԱՆ ԻԼԱՆ
ՀՈՒՆԱՅՆ ՀԷԼԻՈԻՐՈՒՄ	ՕՖՈՖՈՆՈՒՍՈՒ
ՍԱՒԱՆՈՒՆԹԻՒ	

Այս և այսպես ուրիշ հոտաւէտ նիւթեր մեծ հմայ համայ են նրբասէր սրտերանց, սգնաւակոնութեան և բարեր գասուհեաց մէջ. իրենց հոտին փափկութեան և տեւականութեան համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԱՑՄՈՒԿԱՆ ԳԻՆՈՑԻ ՁՈՒՐ. Ուրիշ ո՛և է գործարաններէ հոյակ եր գնուպղծ։ Մեկ փորձ միայն կը բաւէ։

ՕՒԱԼԱՒՆ ՓՈՇԻ ԴԻՄԱՓԱՌ ՀԱՄԱՐ. Այս փոշին մաքրում է մինչեւ հիմն բոլոր գործածուածներուն տեղ և շրջանակած ատամնակապանքներն և բարեր գասէն։ Դիմաց գոյնի փափկութիւն կուտայ, առանց հետ թողուու, մորթը կը պահպանէ արեւէն, հովէն, և փշրուիններ վ'արդիլէ։

Նեղութիւն զգուշանալու համար, պէտք է գիտել միայն ի գոյոյ միակ գործակալին ԵՍՏՈՒՆՑ ԳԱՐՈՒՆԱՆ
231 Առջեւեան ընդհանուր Գրասենեակ
Թիւ 95 և 97, եիւքսէք Գալաթրրայ, Թրամուէյից կայարանին մօտ, Վոյվոտայի պահականոցին կից։

ԳԱԼԻՄԱՅԻՆ ԳԻՆԻՆ հիւծացամ և կազդուրիչ բնական մէ՛, բառկացեալ Քորդի պիճին, և Լիեհինի մսի հեւթէ և Մալթի հեւթէ, կազմելով պարենուշացնող, զօրաւոր և գրգռիչ խառնուրդ մը, որ թէ առողջ և թէ անկար մարդոց համար լաւ է հաւասարապես։

Բժշկական հանձնարարան հաւանած է նմա և բազմաթիւ նշանաւոր բժիշկներէ յանձնարարեալ է Հնդ.ԱԲԻ ԱԻՒԼԻ Բժիշկն զրկած ըլլան ին իրենց վիպակներուն։ Ասոր կը Քարգմանենք վկայութիւնն տակը։

Թ. ՐԼՃԻՆԱԼՏ ՃՈՒՆԷՍԻ Մ. Բ. Ո. Ս. Լ. Լ. Մ. Ֆ. Ս. Բ. Ա. ԵՒ ԸՆԿ.

26, Լորտ Րոտ և 24 Համիլթըն Պգուէյր
Պրեյթըն, 2 սեպտեմբեր 1889

Պարոնայք.—Ինձ նման առնչում խարդախ մրցման մը հանած գանազան լուրերը, կը փափաքիմ յայտնապես զրուցել ձեր Թէ որչափ գոհ եմ ձեր Մալթի պատրաստութենէն։ Քանի քանի անգամներ տեսած եմ սաստ առողջարար ազդեցութիւնն այն հիւանդութեանց վրայ որոց համար պատուիրած եմ գայն, և ինչ ինչ պարագայից մէջ ձեռք բերած եմ հրաշալի արգիւնքներ զոր պարզ գիտնեն (առանց մուգի) չպիտի կրնար տալ։

Ընդունեցէք, և այլն և այլն.

Թ. ՐԼՃԻՆԱԼՏ ՃՈՒՆԷՍ

Ի վերջոյ, մարքաբարիս գլխաւոր բժիշկը ներմաստ յանձնարարած եմ գայն։

Հարցնել ԳԱԼԻՄԱՅԻՆ ԳԻՆԻՆ Լիեհինի մսի և Մալթի խառնուրդով, զգուշանալ կեղծերէն։ Դիմեցէք առարկարէշին, միակ գործակալ ի Թուրքիա Գալիսի և ընկերութեան գործարանին Ս. ՅՈՐՃՈՒ Նորտիլ և Լոնտոն։

ԵՍՏՈՒՆՑ ԳԱԼՈՒՆԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՑՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայսրան Գալաթիա-Շիւրէյի Թրամուէյից։ Թիւ 95 և 97, Գալաթիա 80

(Բացի կիրակի օրերէն) Ե-բոդական եղերէն կամաքրէ ԼԸՆող ընթերնուող երթեւեկութիւն։

ժ. Ր.

11 50 ԵԷՆիմ. Մէզաթա. Պէզիւք. Թարպ. ԵԷնէք. Պօճ. Ր. Հիսար (Արնաւուտգիւղի շոգենաւին հետ պիտի Տաղորգայցի) 32
12 30 ԵԷնիմ. Մէզդ. Պէզիք. Թարպ. ԵԷնէք. Մէրկ. Ր. Հիսար (Արնաւ շոգենաւին հետ պիտի Տաղորգայցի) 21
12 35 Ր. Ա. Գաւազ ԵԷնիմ. Մէզդ, Պէզիք. Թարպ. Պէյօղ Բաղչ ԵԷնիմ. Գանդիլլի [Գանդիլ շոգ. հետ պիտի Տաղորգայցի. Ուրբաթ օրերը միայն Իւսկիւտար) 19
1 15 ԵԷնիմ. Մէզդ. Պէզ. Թարպ. ԵԷնէք. Ալէէն Մէրկ. Ր. Հիսար [Արնաւուտգիւղի շոգ. հետ պիտի Տաղորգայցի Ուրբաթ օրերը միայն Իւսկիւտար) 18
2 — ԵԷնիմ. Մէզարպ. Թէզիւք. Թարպ. ԵԷնէք. (Վ.ոտիրէն եկող շոգ. հետ պիտի Տաղորգայցի. Ուրբաթ օրերը 1 45ին Ալէէն, Մէրկէն պզմ. Ր. Հիսար պէպէր 17
2 35 ԵԷնէք. Մէրկ. Ր. Հիսար պէպէր Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիր (Բացի ուրբաթէն) 23
2 50 Ր. Ա. Գավազ. Մէզար. Պէզիւք. Թարպ. Պէյօղ և Ասիական եղերքը գտնուած միջեւ. Գաման. լոլոր Նաւամատոյցները և Պէշիք. (Գաման. շոգ. պիտի Տաղորգ. Ուրբաթ օրերը 2 45ին Մէչտուգրեան էնեյով Վանիք. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգկ. պիտի Տանդիպի) 34
3 15 ԵԷնիմ. Մէզդ. Պէշ. Թարպ. ԵԷնէք. Ալէէն. Մէրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէր Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիր 18
5 45 ԵԷնիմ. Մէզդ. Պէշ. Թարպ. ԵԷնէք. Ալէէն Մէրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէր Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիր 19
7 — ԵԷնիմ. Մէզարպ. Պէզիւք. Թարպ. Պէյօղ Բաղչ ԵԷնէք. Մէրկ. Գանդճ. Ր. Ա. Հիսար Գանդիլ. Արնավ. ԶԷնկ. Պէ.յլէր Օրթ՝ապ. Գուբ. Պէշիք. Իւսկ. 2
8 15 Ա. Գավազ ԵԷնիմ. Մէզարպուբ. Պէշ. Թար. ԵԷնէք. Մէրկ. Ր. Հիսար Պէպէր Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիր 17
10 — Մէզարպ. Պէշ. Թարպ. ԵԷնէք. Մէրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթ՝ապ. Պէշ. 33

Ա.բեւմվոտքիեղեն կամաքրէ ԼԸՆող շոգենաւ

11 30 Պէպէք Արնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 25
11 35 ԵԷնիք. Ալէէն. Պզմ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 22
12 — Պէպէք Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. 22
12 30 Արնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 33
12 50 Ր. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշիք. Գաւազ. 2
1 20 Ր. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուբուչ Օրթ. Պէշիքթաշ 25
2 10 Ր. Հիսար Պէպէք Ա.բմ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. 22
3 — Պէպէք Ա.բնավ. Գուբուչ. Օրթ՝ապ. Պէշիք. (Ուրբաթ օրերը 2 45ին) 23
3 30 Արնավ. Գուբուչ. Օրթ. Պէշիք. 33
4 15 Պէպէք Արնավ. Գուբ. Օրթ. Պէշ. Գաւազ. (Ուրբաթի օրերը Գաւազ չպիտի Տանդիպի) 22
10 50 Ր. Հիսարէն ուղղակի կամաքրէ (Ուրբաթի օրերը 11ին) 25
11 20 Պէպէքթէն ուղղակի կամաքրէ (բացի ուրբ) 2

Ասիական եղերքեն կամաքրէ ԼԸՆող շոգենաւ

11 45 վ.ոխիք. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգ. Պէշիք. 34
11 50 Պէյօղ Բաղչակ. Զուպ. Գանչ. Ա. Հիսար Գաման. (Գաման. պիտի Տաղորգ.) 23
12 25 Պէպէք Գաման. վ.ոխիք. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգկ. Պէշիքթաշ 28
1 15 Պէյօղ Բաղչակ. Զուպուգ. Գանչ. Ա. Հիսար Գաման. (Գաման. պիտի Տիդր. Ուրբաթի օրերը վ.ոխ. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգկ. Իւսկիւտար 19
1 50 Գաման. վ.ոխիք. ԶԷնկիէք. Պէ.յլէր. Գուգ. Իւսկ. (Բացի ուրբաթէն) 33
2 45 Գաման. վ.ոխիք. ԶԷնկիէք. Պէ.յլէրպ. Գուգկ. (Բացի ուրբաթէ) 32
3 30 Պէյգ. Բաղչակ. Զուպուգ. Գանչ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Պէշիք. (Գանտլ. շոգ. ին հետ պիտի Տաղորգ.պիտի) վ.ոխիք. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգկ. (Ուրբաթի օրերը 2 40ին Պէպզպուբնուէն) 31
4 20 Գաման. վ.ոխ. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգ. Իւսկ. 32
4 30 Պէյգ. Բաղչ. Զուպ. Գանչ. Ա. Հիսար Գաման. վ.ոխիք. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Գուգ. Պէշիք. (Ուրբաթի օրերը ժամ 4 15 Մէչտ. էն եղեալով Պէյզիք. Թարպ.իսկ եւս) 21
6 45 Մէրկ. Ր. Ա. Հիսար Գաման. Ա.բմ. ԶԷնկ. Պէ.յլ. Օրթ. Գուգկ. Պէշիք. Իւսկ. 25
9 15 Պէյզիք. Թարպ. Պէ.յօղ Բաղչ Զուպ. Գանչ.ըմա ա. Հիսար Գանտիլ. Վ.ոխիք. Գաման. Ուրբաթ օրերը միայն Իւսկիւտար. 23
9 30 Գանտիլլիէ ուղղակի կամաքրէ (Հինգշաբթի օրերը Ձենկիէք. ևս բացի ուրբաթէ) 22
10 20 Գանտիլի Ձենկիէքեզ 28
11 — Գուգկունճեպէն ուղղակի կամաքրէ (Բացի ուրբաթէ) 22

(Բացի կիրակի օրերէն) Ե-բոդական եղերքէն կամաքրէ ԼԸՆող շոգենաւ Ժամերը

1 — Պէշիք. Օրթ՝ապ. Ա.բնավուտգ. Ր. Հիսար Մէրկ. ԵԷնէք. Թարպ. Պէյօղ. Մէչտ. Ր. ևս Ա. Գավազ. (Ուրբաթի օրերը Մէչտպ. Պէյզօղ ևս) 34
1 30 Պէշիք Օրթ՝. Դէք Ա.բնվ. Պէպէք Ր. Հիսար. Պօճ. ԵԷնէք. Թրպ. Պէյ. Մէչտ. ԵԷնիմ. 28
2 15 Գաւազիմ. Իւսկ. Պէշիք. Գուգկ. Օրթ. Պէշիէք. Ձենկիէ. Ա.բնավ. Գանտիլ. Ա.բմ. Ր. Հիսար Գանտիլ. Մէրկ. ԵԷնիմ. Բաղչ. Պէյզ. Թարպ. Պէյ. Մէղ. ԵԷնիմ. Ալէէնճամլէ 2
3 — Պէշիք. Օրթ՝ապ. Ա.բնվուտ. Պէպէք Ր. Հիսար Մէրկ. ԵԷնիք. Թար. Պէյզ.ք Ա.բնավ. 18
4 — Պէշիք. Օրթ՝. Դէք. ..բնվ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօճ. ԵԷնիք. Թարպ. Պէյզ. Մէեար. ԵԷնիմ. 19
5 — Իւսկ. Պէշիք. Գուգկ. Օրթ՝ապ. Պէ.յլ. ԶԷնկ. Ա.բնվ. Գանտ. Ա. Ա. Ր. Հիսար Գանտ. Մէրկ. 25
6 — Գաման. Պէշիք. Օրթ՝ապ. Գուբուչ. Ա.բնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար Մէրկ. ԵԷնէք. Պէյզ. Թարպ. Պէյ. Մէչտ. ԵԷնիմ. Ա. Գավազներ 17
7 — Պէշիք. Իւսկ. Գուգկ. Պէ.յլ. ԶԷնկ. Ա.բնվ. Գանտ. Ա. Ա. Ր. Հիսար Մէրկ. ԵԷնէք. Պէ.յզօղ. Թարպ. Պէյզ.ք. 23
8 30 Պէշիք. Օրթ՝. Ա.բնավ. Պէպ. Ր. Հիսար Մէրկ. ԵԷնիք. Թարպ. Մէեար. Պէյ. 33
9 15 Պէշիք. Օրթ՝. Գուբուչ. Ա.բնավ. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Գուգկ. Բաղչակ. Պէշ.ղ. Թարպ. Պէյզիք. Մէչտպ. Պէյզ. Մէչտպ. ԵԷնիմ. Ուբրաթի օրերը միայն Իւսկ. 19
10 — ԵԷնիք. Թարպ. Պէյզիք. Մէչտպ. ԵԷնիմ. [Բացի ուրբաթէն] 18
10 30 Ր. Հիսար Պզմ. Մէրկ. Պէպէն. ԵԷնէք. [Ուրբաթէներ 10 35ին Օրթ՝ապ. Ա.բ] 32
11 10 ԵԷնիք. Թարպ. Պէյզ. Մէչտպ. ԵԷնիմ. [Ուրբաթէներ Պրնավ. Ր. Հիսար] 17
11 35 Պէ.յք Ր. Հիսար Պզմ. Մէրկ. Պէպէն. ԵԷնիք. 22

Կամաքրէն Ձ.բնավ.քեան երթեւեկութ. ժամերը

12 40 Ուղղակի Ր. Հիսար 25
1 25 » » 22

8 — Ուղղակի Ա.բնավուտ գիւղ 32
8 35 Ուղղակի Պէպէք (Բացի ուրբաթէ) 28
9 55 Պէշիք. Օրթ՝. Գուբուչ. Ա.բնավ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վ.ոսփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի Տաղորգ.պիտի Ուրբաթի օրը ժամ 10. 10 ին) 25
10 35 Պէշիք. Օրթ՝. Գուբ. Ա.բնվ. Պէպէք (Բացի ուրբաթէ) 2
11 15 Գաւ. Պէշիք. Օրթ՝. Գուբ. Ա.բնավ. Պէպէք Ր. Հիսար. Պօճաճը. 28
11 40 Պէշիք. Օրթ՝. Գուբուչ. Ա.բնվ. Պէպէք [Իւսկ. ուրբաթէն] 25
12 — Պէշիք. Օրթ՝. Գուբ. Ա.բնվ. 2

Կամաքրէք Ա.բնական եղերք երթեւեկութ. ժամերը

1 10 Ուղղակի Գանտիլլի [Բացի ուրբաթէ] 33
2 5 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 32
1 15 Իւսկ Գուգկ. Պէ.յլ. Ձենկ. վ.ոսիք (Ուրբաթէներ միայն Պէպէք 23
2 45 Իւսկ. Գուգկ. Պէ.յլ. Ձենկ. վ.ոսիք Գաման. Ա. Հիսար. Գանտ. Ձուպուգ. Բաղչ. Պէյզ (Ուրբաթի օրերը ժ. 2 15ին Թարպ. Պէյզիւք. Մէչտպ.) 21
3 40 Ուղղակի Գանտիլլի 32
8 35 Իւսկ. Գուգկ. Պէ.յլէր. Ձենկիէ. Վ.ոսիք Գանտիլ. (Վ.ոսփորէն եկող շոգ. հետ պիտի Տաղորգ.պիտի բացի ուրբաթէն) 22
9 25 Պէշիկթաշ. Գուգկունճ. Պէ.յլէր. Ձենկիէ. Վ.ոսիք Գանտիլ. (Գավազներ գացող շոգենաւին հետ պիտի Տաղորգ.պիտի) 28
10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Ձուպ. Բաղչակ. Պէյզ. Թարպ. Մէչտպ. Գաւազներ (Ուրբաթներեն Պէպզիքեան 21
10 40 Իւսկ. Գուգ. (Բացի ուրբաթէ) 22
10 45 Պէշիկթաշ. Գուգկունճ. Պէ.յլէր. Ձենկիէ. Վ.ոսիք Գանտ. Պէպէք (Ուրբաթի օրերը Իւսկ. (Գանտ. պ.ոսիքէ շոգ. հետ պիտի Տաղորգ.պիտի) 34
11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար. Գանտիճ. Ձուպ. Բաղչ. Պէյզօղ (Ուրբ. օրերը Պ.ե 25) 28
11 45 Գաւազ. Գուգ. Պէ.յլ. Ձենկ. Վ.ոսիք. 33

Ուրբաթի օրերը կամաքրէն ժամ 4ին շոգենաւ մ՚երեկով Իւսկ. Գուգկ. Պէ.յլէրով. Ձենկիէք. Վ.ոսիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտիլով Գուգկունճ. Բաղչ. Պէյզօղ Թարպ. Պէպզիւք. Մէչտպով.

Ալեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 35ին Մէչտպ. պուրնուէն շոգենաւ մ՚երեկով Պէօղիւք. Թարպ. Պէյզօղ Բաղչ. Ձուպ. Գանդիճ Ա. Հիսար Գանտ. Վ.ոսիք. Ձենկիէք Պէյլէրպ. Գուգկունճեան Իւսկ. Տանդիպելով կամաքրէ.

Ալեն ուրբաթ իրիկուն ժամ 11ին Մէչտպուբնուէն շոգենաւ մ՚երեկով Պէօղիւք. Թարպ. Պէյզօղ ԵԷնիք. Մէրկ. Ր. Հիսար Պէպէք. Օրթ՝. Պէշիկթաշ Տանդիպելով կամաքրէ։

ԽԱՉԻԿԻՒՂԱՐԵՐԹԵՒԿՈՒՄՆԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամաքրէ Կամաքրէն Իւսկիւտար

— —	— —	— —	— —
— —	6 15 Պէշիք	12 20	6 15
12 —	7 5	1 —	7 5
12 30	8 5վ.ոսիք	1 15 վ.ոսի	8 15
1 — Պէշիք.	8 20 Պէշիք	1 21 Պէշիք	9 5
1 30	9 —	2 10	9 50
2 —	9 30	2 15 վ.ոսի	10 10 Պէշիք
2 30	10 — Ձերպ.	2 30	10 30Ձերպ.
3 — Պէշիք.	10 20 Պէշիք.	2 45 վ.ոսի.	10 40 Գ.ղ.
3 30	10 50	3 —	11 —
3 45Ձերպ.	11 —Գուգկ	3 45 Պէշիք	11 20Ձերպ.
4 20	11 10 Ձերպ.	4 30 Ձերպօթ	11 20
5 —վ.ոսիք.	11 20	5 — վ.ոսի.	11 50
5 15Ձերպ	11 40	5 10	11 55Գ.ղ*
5 35	12 5	5 35 Պէշիք.	12 5
— —	— —	6 —Ձերպօթ	

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐՐԱԹԻ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն Կամաքրէ Կամաքրէն Իւսկիւտար

— —	6